

DECYZJA RADY (WPZiB) 2023/387**z dnia 20 lutego 2023 r.****w sprawie wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni w celu zmniejszenia ryzyka ich przenikania i nielegalnego transferu („iTrace V”)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W globalnej strategii UE z 2016 r. na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej (zwanej dalej „globalną strategią UE”) podkreśla się, że Unia będzie promować pokój i gwarantować bezpieczeństwo swoich obywateli i swojego terytorium oraz zwiększy swój wkład na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa zbiorowego. Zdecydowanie popiera się również pełne wdrożenie i egzekwowanie wielostronnych traktatów i systemów dotyczących rozbrojenia, nieprolifracji i kontroli zbrojeń oraz wzywa do „transgranicznego śledzenia broni”, uznając, że bezpieczeństwo europejskie zależy od udoskonalonych i wspólnych ocen co do wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń i wyzwań.
- (2) W strategii UE z dnia 19 listopada 2018 r. przeciwko nielegalnej broni palnej, strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji do tych rodzajów broni zatytułowanej „Zabezpieczanie broni, ochrona obywateli” (zwanej dalej „strategią UE dotyczącą BSiL”), podkreśla się, że nielegalna broń palna, broń strzelecka i lekka (zwana dalej „BSiL”) nadal przyczyniają się do niestabilności i przemocy w Unii, w jej bezpośrednim sąsiedztwie, a także w innych częściach świata. W strategii UE dotyczącej BSiL określa się ramy działania Unii w celu sprostania tym wyzwaniom i podejmuje zobowiązanie do wspierania wysiłków badawczych ukierunkowanych na źródła nielegalnej BSiL w strefach konfliktu, takich jak projekt iTrace realizowany przez Conflict Armament Research.
- (3) Nielegalna produkcja i transfer broni konwencjonalnej oraz nielegalny obrót tą bronią i jej nadmierne gromadzenie zwiększają poczucie braku bezpieczeństwa w Europie i jej sąsiedztwie, a także w wielu innych regionach świata, pogłębiając konflikty i podkopując proces budowania pokoju po zakończeniu konfliktu, tym samym stanowiąc poważne zagrożenie dla europejskiego pokoju i bezpieczeństwa.
- (4) W strategii UE dotyczącej BSiL stwierdza się, że Unia będzie wspierać prace zespołów ONZ, które monitorują embargo na broń, oraz rozważy – na potrzeby kontroli wywozu broni – możliwości poprawy dostępu do formułowanych przez nie wniosków dotyczących przenikania broni oraz nielegalnej broni palnej i BSiL.
- (5) Wraz z przygotowanym przez Organizację Narodów Zjednoczonych Programem działania na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach (dalej zwanym „programem działania ONZ”), przyjętym w dniu 20 lipca 2001 r., wszystkie państwa członkowskie ONZ zobowiązały się do zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL lub przejmowaniu jej przez nieupoważnionych odbiorców, a w szczególności do uwzględniania – w procesie rozpatrywania wniosków o wydanie pozwolenia na wywóz – ryzyka przenikania BSiL do nielegalnego handlu.
- (6) W dniu 8 grudnia 2005 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło międzynarodowy instrument umożliwiający państwom identyfikowanie i śledzenie, w odpowiednim czasie i w niezawodny sposób, nielegalnej BSiL.
- (7) Podczas trzeciej konferencji przeglądowej programu działania ONZ, która odbyła się w 2018 r., wszystkie państwa członkowskie ONZ potwierdziły swoje zobowiązanie do zachęcania państw w trakcie śledzenia nielegalnej BSiL, w tym tych, które znajdują się w sytuacjach konfliktowych i pokonfliktowych, do przeprowadzania kwerend w rejestrach państwa, w którym stwierdzono obecność broni strzeleckiej lub lekkiej, lub do skonsultowania się z państwem producenta tej broni. Ponadto w sprawozdaniu końcowym z ósmego, odbywającego się co dwa lata, posiedzenia państw służącego analizie realizacji programu działania ONZ, które odbyło się w 2022 r., zwrócono uwagę na znaczenie opracowania lub ustanowienia ścisłych krajowych ram regulacyjnych w zakresie znakowania, rejestrowania i śledzenia BSiL, zgodnie z międzynarodowym instrumentem umożliwiającym śledzenie, by zapobiegać przenikaniu i nielegalnemu międzynarodowemu przekazywaniu BSiL nieupoważnionym odbiorcom oraz by zwalczać te zjawiska.

- (8) W dniu 24 grudnia 2014 r. wszedł w życie Traktat o handlu bronią. Celem tego traktatu jest wprowadzenie jak najsurowszych wspólnych międzynarodowych norm regulujących międzynarodowy handel bronią konwencjonalną lub poprawiających regulacje dotyczące międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną, zapobieganie nielegalnemu handlowi bronią konwencjonalną i zwalczanie takiego handlu, jak również zapobieganie przenikaniu takiej broni. Unia powinna wspierać wszystkie państwa członkowskie ONZ we wdrażaniu skutecznych środków kontroli transferu broni, by zapewnić jak największą skuteczność Traktatu o handlu bronią, w szczególności w odniesieniu do wdrażania jego art. 11.
- (9) Unia wcześniej wspierała iTrace decyzjami Rady 2013/698/WPZiB ⁽¹⁾, (WPZiB) 2015/1908 ⁽²⁾, (WPZiB) 2017/2283 ⁽³⁾ i (WPZiB) 2019/2191 ⁽⁴⁾ (iTrace I, II, III i IV) i pragnie wspierać iTrace V – piąty etap tego globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni, tak aby przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa zbiorowego w Europie zgodnie z wymogami globalnej strategii UE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. W celu wdrożenia globalnej strategii UE, wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB ⁽⁵⁾ zmienionego decyzją Rady (WPZiB) 2019/1560 ⁽⁶⁾ i strategii UE dotyczącej BSIL z 2018 r. oraz umacniania pokoju i bezpieczeństwa, działania w ramach projektu, które mają być wspierane przez Unię, służą realizacji następujących celów szczegółowych:

- stałe utrzymywanie przyjaznego użytkownikom globalnego systemu zarządzania informacjami o nielegalnie przekierowanej lub stanowiącej przedmiot nielegalnego handlu bronią konwencjonalną i amunicją do tego rodzaju broni (iTrace), której obecność udokumentowano na terenach objętych konfliktem, który to system ma zapewniać decydom, ekspertom w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni konwencjonalnej stosowne informacje służące opracowaniu skutecznych i opartych na dowodach strategii i projektów skierowanych przeciwko nielegalnemu rozprzestrzenianiu broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni,
- zapewnianie szkoleń i mentoringu władzom krajowym w państwach dotkniętych konfliktem w celu rozwoju trwałych krajowych zdolności w zakresie identyfikacji i śledzenia nielegalnej broni konwencjonalnej, zachęcenia do trwałej współpracy z projektem iTrace, lepszego określenia priorytetów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami (PSSM), skuteczniejszego określania krajowych wymogów w zakresie kontroli broni i pomocy w dziedzinie egzekwowania prawa (w szczególności inicjatyw finansowanych przez Unię, takich jak system Interpolu do zarządzania rejestrowaniem i śledzeniem nielegalnej broni (iARMS) i działania Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol)) – oraz wzmocnienia dialogu z misjami i inicjatywami UE,
- zwiększenie częstotliwości i czasu trwania badań terenowych w dziedzinie broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni będących nielegalnie w obrocie na obszarach dotkniętych konfliktem w celu wygenerowania danych iTrace, w odpowiedzi na wyraźne żądania państw członkowskich i delegatur Unii,
- udzielanie dostosowanego do potrzeb wsparcia organom państw członkowskich, w których gestii leży kontrola wywozu broni, oraz decydom odpowiedzialnym za kontrolę broni, w tym wielokrotne wizyty konsultacyjne personelu projektu iTrace w stolicach państw członkowskich, całonocowe wsparcie techniczne w celu zapewnienia natychmiastowej porady na temat strategii oceny ryzyka i strategii przeciwdziałania przenikaniu, utrzymanie bezpiecznych interfejsowych aplikacji na komputery stacjonarne i mobilne służących natychmiastowemu powiadomianiu o przenikaniu po wywozie oraz zapewnienie przez personel projektu iTrace państwom członkowskim, na wniosek, weryfikacji po wysyłce,

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2013/698/WPZiB z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi (Dz.U. L 320 z 30.11.2013, s. 34).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2015/1908 z dnia 22 października 2015 r. w sprawie wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi („iTrace II”) (Dz.U. L 278 z 23.10.2015, s. 15).

⁽³⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2017/2283 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wspierania globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej oraz innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi („iTrace III”) (Dz.U. L 328 z 12.12.2017, s. 20).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/2191 z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni w celu zmniejszenia ryzyka ich przenikania i nielegalnego transferu („iTrace IV”) (Dz.U. L 330 z 20.12.2019, s. 53).

⁽⁵⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/1560 z dnia 16 września 2019 r. zmieniająca wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 239 z 17.9.2019, s. 16).

- pogłębianie świadomości przez działania informacyjne dotyczące ustaleń w ramach projektu, propagowanie celu i dostępnych funkcji iTrace wśród krajowych i międzynarodowych decydentów, ekspertów w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i organów wydających pozwolenia na wywóz broni oraz zwiększanie międzynarodowych zdolności monitorowania nielegalnego rozprzestrzeniania broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni oraz powiązanego sprzętu i wspomagania decydentów w określaniu priorytetów w dziedzinie pomocy i współpracy międzynarodowej, a także zmniejszania ryzyka przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni,
  - sporządzanie sprawozdań dotyczących kluczowych kwestii polityki na podstawie danych zebranych podczas badań terenowych i wprowadzonych do systemu iTrace, w konkretnych dziedzinach zasługujących na uwagę społeczności międzynarodowej, takich jak najważniejsze sposoby nielegalnego handlu bronią konwencjonalną i amunicją do tego rodzaju broni oraz powiązaniem sprzętem i kanały ich dystrybucji w regionach, oraz
  - ciągłe śledzenie broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni, we współpracy z państwami członkowskimi i państwami spoza UE, jako najskuteczniejszy sposób na ustalenie i weryfikację, w najszerszym możliwym zakresie, mechanizmów przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tego rodzaju broni do nieupoważnionych użytkowników; śledzenie zostanie uzupełnione dalszymi dochodzeniami skoncentrowanymi na identyfikowaniu sieci osób oraz sieci finansowych i logistycznych stojących za nielegalnymi transferami broni konwencjonalnej.
2. Szczegółowy opis tych projektów zawarty jest w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”).
2. Szczegóły techniczne realizacji projektu, o którym mowa w art. 1, powierza się spółce Conflict Armament Research Ltd. (zwanej dalej „CAR”).
3. CAR wykonuje swoje zadania pod kierownictwem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z CAR.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację projektu, o którym mowa w art. 1, wynosi 6 200 000 EUR. Ogólny szacunkowy budżet całego projektu wynosi 8 806 101,20 EUR; kwota ta zostanie zapewniona w drodze współfinansowania przez CAR oraz niemieckie federalne ministerstwo spraw zagranicznych.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie finansową kwotą odniesienia, o której mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera niezbędną umowę z CAR. Umowa ta będzie zawierać zobowiązanie CAR do zapewnienia, aby wkład Unii był wyeksponowany stosownie do jego wielkości.
4. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Informuje ona Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia tej umowy.

Artykuł 4

1. Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych opisowych sprawozdań kwartalnych przygotowywanych przez CAR. Sprawozdania te stanowią dla Rady podstawę do przeprowadzenia oceny. Aby wspomóc Radę w jej ocenie wyników niniejszej decyzji, ocenę wpływu projektu przeprowadza podmiot zewnętrzny.
2. Komisja składa sprawozdania dotyczące aspektów finansowych projektu, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja traci moc 36 miesięcy po dacie zawarcia umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3. Jednak niniejsza decyzja traci moc sześć miesięcy po dacie jej wejścia w życie, jeżeli umowa ta nie zostanie zawarta w tym okresie.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 lutego 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES

ZAŁĄCZNIK

DOKUMENT PROJEKTOWY

Działania na rzecz wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji w celu zmniejszenia ryzyka ich przenikania i nielegalnego transferu

(„iTrace V”)

iTrace – globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni**1. Kontekst i uzasadnienie wsparcia w ramach WPZiB**

- 1.1. Niniejsza decyzja opiera się na kolejnych decyzjach Rady mających na celu walkę z destabilizującymi skutkami przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni i handlu nimi, w szczególności na decyzjach Rady 2013/698/WPZiB, (WPZiB) 2015/1908, (WPZiB) 2017/2283 i (WPZiB) 2019/2191, która ustanowiła i wzmocniła iTrace – globalny mechanizm raportowania w zakresie broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni.

Nielegalne rozprzestrzenianie broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni jest jednym z najważniejszych czynników podkopujących stabilność państw i zaostrzających konflikty, co stanowi poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa. Jak stwierdzono w strategii UE dotyczącej BSiL, nielegalna broń palna oraz BSiL nadal przyczynia się do niestabilności i przemocy w Unii, w jej bezpośrednim sąsiedztwie, oraz w pozostałej części świata. Za sprawą nielegalnej broni strzeleckiej nasilają się światowy terroryzm i konflikty, udaremniając wysiłki w zakresie rozwoju, zarządzania kryzysowego oraz działania humanitarne i stabilizacyjne podejmowane przez Unię w regionach z nią sąsiadujących i w Afryce. Obecność nielegalnej broni palnej w Unii ma wyraźny wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne, przyczynia się bowiem do rozwoju przestępczości zorganizowanej i zapewnia terrorystom środki do przeprowadzenia ataków w Europie. Ostatnie wnioski wynikające z projektu iTrace w Afganistanie, Iraku, Jemenie, Libii, Maghrebie, Syrii i na Ukrainie i z innych konfliktów w pobliżu granic zewnętrznych Unii potwierdzają założenia zawarte w strategii UE dotyczącej BSiL.

Działania prowadzone na podstawie decyzji WPZiB 2019/2191 uwierzytelniły iTrace jako globalną inicjatywę monitorowania broni wykorzystywanej w konfliktach. Projekt iTrace funkcjonuje w ponad 40 państwach dotkniętych konfliktami, w tym w Afryce, na Bliskim Wschodzie, w Azji Środkowej oraz w Azji Południowej i Wschodniej, i stworzył największe na świecie publiczne repozytorium przekierowanej broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni, by wspierać państwa w wysiłkach na rzecz wykrywania i zwalczania przenikania broni zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi z kryterium 7 wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB (skonsolidowanego) i art. 11 Traktatu o handlu bronią. Dostarcza on dokładnych sprawozdań na temat przenikania broni i amunicji do zbrojnych ugrupowań rebelianckich i terrorystycznych, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa Unii, w tym do Al-Kaidy w Islamskim Maghrebie i do Daisz / Państwa Islamskiego i umożliwia poufne i szybkie powiadomianie organów kontroli wywozu państw członkowskich Unii o ryzyku nielegalnego przenikania po wywozie; dostarcza kluczowych informacji w czasie rzeczywistym o nielegalnym handlu bronią i dynamice konfliktu delegaturom UE i misjom dyplomatycznym państw członkowskich w regionach dotkniętych konfliktami. Przyczynia się on również do podnoszenia świadomości na temat środków kontroli broni i przeciwdziałania jej przenikaniu poprzez wyważone i odpowiedzialne angażowanie globalnych mediów informacyjnych.

- 1.2. Obecnie państwa członkowskie stale postulują jednak, by projekt iTrace zapewniał bezpośrednie briefingi (w tym poprzez częste wizyty w stolicach, zwłaszcza po rozluźnieniu związanych z COVID-19 ograniczeń podróży) krajowym organom odpowiedzialnym za wydawanie licencji na wywóz broni, i by udostępnił – na zasadzie dwustronnej – decydom w państwach członkowskich odpowiedzialnym za politykę w dziedzinie kontroli wywozu broni większy wachlarz zasobów.

Celem niniejszej decyzji jest zatem kontynuowanie i wzmocnienie prac nad projektem w ramach decyzji WPZiB 2019/2191 przez dalsze zapewnianie unijnym decydom politycznym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni dostępu do systematycznie gromadzonych stosownych informacji, które będą ich wspierać w opracowywaniu skutecznych i opartych na dowodach strategii skierowanych przeciwko przenikaniu i nielegalnemu rozprzestrzenianiu broni konwencjonalnej oraz amunicji do tych rodzajów broni, by zwiększyć bezpieczeństwo międzynarodowe i regionalne. Będzie zatem nadal stanowić dla nich wsparcie umożliwiające połączenie skutecznej strategii reagowania z właściwymi działaniami zapobiegawczymi, by zająć się kwestią nielegalnej podaży i popytu oraz zapewnić skuteczną kontrolę broni konwencjonalnej w państwach trzecich.

- 1.3. Niniejsza decyzja przewiduje ciągłe utrzymywanie i dalsze wzmacnianie publicznie dostępnego globalnego systemu raportowania w zakresie broni iTrace. Projekty wymienione w decyzji WPZiB 2019/2191 zostaną wzmocnione przez: 1) zwiększoną częstotliwość i czas trwania misji w celu gromadzenia danych na temat nielegalnych dostaw broni konwencjonalnej do regionów dotkniętych konfliktami; 2) zindywidualizowane pakiety wsparcia dla państw członkowskich obejmujące bezpośrednie konsultacje, dostosowane do potrzeb dane i wyniki, całodobowe wsparcie techniczne i wyznaczanie zadań dotyczących weryfikacji po dostawie; oraz 3) szkolenie i mentoring władz krajowych w państwach dotkniętych konfliktami w celu śledzenia nielegalnej broni konwencjonalnej, która została znaleziona lub skonfiskowana na terytoriach podlegających ich jurysdykcji, w celu budowania zdolności w zakresie przeciwdziałania przenikaniu, w tym zdolności śledzenia w ramach międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie, wzmocnienia zarządzania bronią, w tym rejestracji broni, oraz stymulowania gromadzenia danych iTrace.

2. Cele ogólne

Opisane poniżej działanie będzie w dalszym stopniu wspierać społeczność międzynarodową w walce z destabilizującymi skutkami przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni i handlu nimi. Nadal będzie ono zapewniać decydom politycznym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni dostęp do stosownych informacji, które będą ich wspierać w opracowywaniu skutecznych i opartych na dowodach strategii skierowanych przeciwko przenikaniu i nielegalnemu rozprzestrzenianiu broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni, by zwiększyć bezpieczeństwo międzynarodowe i regionalne. W szczególności działanie to:

- a) dostarczy konkretnych informacji na temat przenikania i handlu bronią konwencjonalną i amunicją do tych rodzajów broni, aby wesprzeć skuteczne wdrażanie wspólnego stanowiska Rady 2008/944 (skonsolidowanego), Traktatu o handlu bronią (ATT), programu działania ONZ na rzecz zwalczania nielegalnego handlu BSiL oraz międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie (ITI);
- b) zapewni zindywidualizowane wsparcie państwom członkowskim, aby pomóc w ocenie ryzyka przenikania i w ograniczaniu tego ryzyka;
- c) ujawni szlaki i podmioty zaangażowane w przenikanie broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni do regionów dotkniętych konfliktem lub do międzynarodowych organizacji terrorystycznych oraz przedstawi dowody uczestnictwa grup i osób fizycznych w nielegalnym handlu, stanowiące wsparcie dla krajowych postępowań sądowych;
- d) pogłębi współpracę między stosownymi organami ONZ, misjami i innymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie śledzenia broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni oraz bezpośredniego przekazywania informacji z korzyścią dla istniejących mechanizmów monitorowania, w tym z systemem Interpolu do zarządzania rejestrowaniem i śledzeniem nielegalnej broni (iARMS), i z Europolem, przy czym ten ostatni zawarł w 2019 r. z CAR protokół ustaleń dotyczący wymiany informacji;
- e) zapewni stosowne informacje umożliwiające określenie priorytetowych obszarów współpracy międzynarodowej i regionalnej oraz pomocy na rzecz skutecznego zwalczania przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni oraz nielegalnego handlu nimi, takich jak finansowanie przedsięwzięć dotyczących bezpieczeństwa zapasów broni lub zarządzania granicami;
- f) zapewni mechanizm wspierający monitorowanie wdrażania Traktatu o handlu bronią, w szczególności wykrywanie nielegalnego przenikania przerzucanej broni konwencjonalnej, oraz wspierający rządy w ocenianiu ryzyka przenikania przed wywozem broni konwencjonalnej, zwłaszcza przenikania w granicach państwa-odbiorcy lub ponownego wywozu na niepożądanym warunkach; oraz
- g) w odpowiedzi na zmieniające się zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii – zwiększy zdolności CAR do dokumentowania, śledzenia i analizowania łańcuchów kontroli pochodzenia produktów znajdujących się w sprzęcie wojskowym oraz do zgłaszania tych ustaleń państwom członkowskim oraz instytucjom i agencjom UE.

3. Trwałość projektu w dłuższym okresie i jego wyniki

Działanie zapewni trwałe ramy ciągłego monitorowania nielegalnego rozprzestrzeniania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni. Oczekuje się, że w dużym stopniu zwiększy zasób dostępnych informacji dotyczących broni i będzie znacząco wspierać ukierunkowany rozwój skutecznej kontroli broni konwencjonalnej i polityk kontroli wywozu broni, w tym systemy sankcji. Projekt umożliwi w szczególności:

- a) dalsze zasilanie systemu zarządzania informacjami iTrace, który zapewni długookresowe gromadzenie danych dotyczących nielegalnej broni konwencjonalnej i ich analize;

- b) zapewnienie decydującym zajmującym się kontrolą broni konwencjonalnej i ekspertom w tej dziedzinie narzędzia umożliwiającego określenie skuteczniejszych strategii i priorytetów w dziedzinie pomocy i współpracy, na przykład przez określanie możliwości współpracy regionalnej lub subregionalnej, mechanizmy koordynacji i wymiany informacji, które należy ustanowić lub wzmocnić, przez wskazywanie niewystarczająco zabezpieczonych krajowych zapasów broni, nieodpowiedniego zarządzania zasobami, tras nielegalnego transferu, naruszeń sankcji, nieskutecznych kontroli granicznych oraz niewystarczających zdolności w zakresie egzekwowania prawa;
- c) wykorzystywanie charakteryzującej go elastyczności, by generować informacje mające znaczenie dla określania polityki działania, niezależnie od szybkich zmian dotyczących jej wymogów;
- d) znaczne zwiększenie skuteczności organizacji i osób fizycznych monitorujących broń w kontekście międzynarodowym dzięki udostępnieniu im mechanizmu wymiany informacji, którego zakres stale się powiększa, a także pomocy technicznej i w zakresie zdolności; oraz
- e) zbudowanie w państwach dotkniętych konfliktami trwałych zdolności krajowych do identyfikowania i śledzenia nielegalnej broni konwencjonalnej i skutecznego angażowania się w międzynarodowe procedury kontroli broni i egzekwowania prawa.

4. Opis działania

4.1. Projekt 1: Rozwój zdolności technicznych w zakresie identyfikacji i śledzenia broni.

4.1.1. Cel projektu

Programy szkoleniowe i mentorskie iTrace zapewniają organom krajowym w państwach dotkniętych konfliktami metody i umiejętności w zakresie samodzielnego diagnozowania przekierowywania broni konwencjonalnej i stawiania czoła temu zjawisku. Szkolenie ma na celu wypracowanie często nieistniejących zdolności do identyfikowania i śledzenia nielegalnej broni konwencjonalnej, a opieka mentorska pozwala personelowi projektu iTrace wskazać w czasie rzeczywistym krytyczne luki w zakresie zdolności i niezwłocznie dostosowywać rozwiązania w celu zaradzenia temu problemowi. Programy szkoleniowe i mentorskie iTrace ułatwiają ponadto ugruntowanie stosunków między projektem iTrace a organami krajowymi, dzięki czemu zespoły dochodzeniowo-śledcze w terenie mają większy dostęp do skonfiskowanej i odzyskanej broni konwencjonalnej – dzięki czemu zwiększy się pełne spektrum gromadzenia danych, analizy i sprawozdawczości w ramach iTrace.

4.1.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Programy szkoleniowe i mentorskie iTrace odpowiadają na działania podejmowane w ramach strategii UE dotyczącej BSiL w celu wspierania krajowych zdolności do „identyfikacji i śledzenia pochodzenia nielegalnej BSiL i amunicji w strefach konfliktu” oraz bezpośrednio i pośrednio zwiększają szeroki wachlarz wspieranych przez państwa członkowskie inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń. Skutki bezpośrednie dotyczą między innymi wspierania krajowych organów ścigania w zakresie śledzenia broni strzeleckiej i lekkiej zgodnie z międzynarodowym instrumentem umożliwiającym śledzenie, zwiększenia krajowych zdolności w zakresie gromadzenia danych dotyczących śledzonej broni w ramach wskaźnika celu zrównoważonego rozwoju nr 16.4.2, a także wspierania inicjatyw przez państwa członkowskie programów zarządzania bronią i amunicją. Skutki pośrednie dotyczą między innymi informacji zwrotnych gromadzonych na miejscu, takich jak ostrzeganie państw członkowskich o ryzyku przekierowania napotkanym w państwach partnerskich, oraz wykrywania przekierowania z krajowych zapasów i dostarczania tych informacji do wspieranych przez UE programów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami.

4.1.3. Działania w ramach projektu

Jednostka Wsparcia Technicznego CAR prowadzi działania szkoleniowe i mentorskie na rzecz organów krajowych w państwach dotkniętych konfliktami, w których realizowany jest projekt iTrace. Te działania w zakresie szkoleń i mentoringu mają wzmocnić wszystkie krajowe inicjatywy w zakresie przeciwdziałania przenikaniu broni przez udzielanie instrukcji i rozwijanie zdolności w zakresie śledzenia, znakowania i ewidencjonowania broni konwencjonalnej, przestrzegania procedur ustalonych w międzynarodowym instrumencie umożliwiającym śledzenie odnośnie do skonfiskowanej i wychwyconej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz ocen bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami, które mają identyfikować i eliminować u źródła zagrożenia związane z przenikaniem broni. CAR zapewni partnerom lokalnym oraz, w razie potrzeby, pracownikom misji pokojowych, w tym misji ONZ i UE oraz grup i paneli monitorowania sankcji ONZ, specjalistyczne, dostosowane do potrzeb szkolenia w zakresie pełnego spektrum wymienionych powyżej działań. W związku z tym projekt iTrace będzie nadal odpowiadał bezpośrednio na działanie wymienione w strategii UE z 2018 r. dotyczącej BSiL, w której wzywa się do wspierania przez UE „paneli ONZ monitorujących embarga na broń” oraz do rozważenia – na potrzeby kontroli wywozu broni – „możliwości poprawy dostępu do formułowanych przez nie wniosków dotyczących przenikania broni oraz nielegalnej broni palnej i BSiL”. Szkolenia prowadzone w ramach projektu iTrace będą opierać się na szeregu usług oferowanych przez CAR od 2014 r., co okazało się kluczowe dla wspierania partnerów lokalnych w państwach dotkniętych konfliktami, wspierania paneli ONZ, a także zapewnienia większego dostępu do zespołów dochodzeniowo-śledczych iTrace w terenie. W ramach projektu personel z zespołów dochodzeniowo-śledczych w terenie i z Jednostki Wsparcia Technicznego zostanie oddelegowany do przekazywania wiedzy na stopniowo coraz bardziej technicznym poziomie, w tym między innymi:

- a) wprowadzenia do gromadzenia danych na temat broni konwencjonalnej, w odniesieniu do poszczególnych przypadków;

- b) podstawowych technik identyfikacji broni konwencjonalnej i skutecznych technik dokumentacji;
- c) standardowych procedur operacyjnych w zakresie gromadzenia dowodów oraz łańcucha dowodowego;
- d) wymogów dotyczących badań dalekosiężnych, regionalnych i międzynarodowych;
- e) wdrażania międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie; w stosownych przypadkach władze w krajach partnerskich zostaną przeszkolone i będą zachęcane do rozpoczęcia składania wniosków o śledzenie;
- f) międzynarodowego śledzenia broni i międzynarodowych systemów śledzenia broni (zwłaszcza Interpolu i Euro-polu); wykorzystanie dużych zbiorów danych i analizy trendów; oraz
- g) możliwości pomocy technicznej (międzynarodowej) oraz interwencji w zakresie egzekwowania prawa.

Działania te będą prowadzone równoległe z badaniami terenowymi w ramach iTrace – w tym wspólnymi badaniami (mentoringiem w ich zakresie) prowadzonymi z organami władz krajowych. Będą one również obejmować ustawiczne szkolenie i ponowną certyfikację personelu CAR niezbędnego do prowadzenia szkoleń i mentoringu.

4.1.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) zachęci organy krajowe do udzielania szerszego dostępu terenowym zespołom dochodzeniowo-śledczym iTrace – co jest odpowiedzią na powtarzające się apele o zapewnienie przez zespoły iTrace pomocy technicznej i zdolności w zakresie wspólnych dochodzeń, i oznacza zwiększenie gromadzenia danych iTrace;
- b) zapewni konkretne wsparcie zdolności rządów krajowych, które, choć są dotknięte skutkami przenikania broni konwencjonalnej, nie posiadają narzędzi do identyfikowania i zgłaszania przekierowanej broni; jest to często wstępem do skuteczniejszego zarządzania bronią konwencjonalną na poziomie krajowym, a zatem wspiera wdrażanie Traktatu o handlu bronią, międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie, programu działania ONZ i celu zrównoważonego rozwoju 16.4.2, a także programowanie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzanie zapasami, jak również sprzyja kontaktom z międzynarodowymi organami egzekwowania prawa, w tym Interpolem (iARMS) i Europolem;
- c) będzie wspierać pogłębiony dialog – zwłaszcza poprzez określanie głównych zainteresowanych stron na potrzeby innych wspieranych przez UE inicjatyw, np. stosunki misji UE z rządami państw przyjmujących oraz ożywienie inicjatyw, takich jak programowanie fizycznego bezpieczeństwa i zarządzania zapasami, np. wspieranych przez Unię projektów w zakresie zarządzania zapasami.

4.1.5. Wskaźniki realizacji projektu

Do 40 wizyt w terenie w zakresie szkoleń i mentoringu, z naciskiem na wielokrotne wizyty służące wsparciu organów krajowych w budowaniu zdolności w zakresie śledzenia.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.1.6. Beneficjenci projektu

Działania w zakresie szkoleń i mentoringu przyniosą bezpośrednie korzyści krajowym zainteresowanym stronom w państwach dotkniętych konfliktem, w tym organom egzekwowania prawa i prokuratorom. Program zaoferuje pośrednie wsparcie na rzecz krajowych dialogów z finansowanymi przez Unię i innymi inicjatywami dotyczącymi kontroli broni i zachęci do wykorzystywania międzynarodowych mechanizmów śledzenia (w tym systemu iARMS Interpolu oraz Europolu), a także ułatwi współpracę ze wspieranymi przez Unię projektami w zakresie zarządzania zapasami i innymi projektami dotyczącymi kontroli BSiL.

4.2. *Projekt 2: Zapewnienie systemowi iTrace w czasie rzeczywistym udokumentowanych dowodów na przenikanie broni konwencjonalnej i amunicji oraz na nielegalny handel nimi, a także innych stosownych informacji.*

4.2.1. Cel projektu

Celem projektu jest wspieranie badań terenowych w zakresie znajdującej się w obrocie na obszarach objętych konfliktem broni konwencjonalnej i amunicji do niej. Projekt będzie priorytetowo traktować kraje, których sytuacja szczególnie niepokoi państwa członkowskie, w tym między innymi Afganistan, Irak, Jemen, Libię, Mali, Sudan Południowy, Somalię, Syrię i Ukrainę. Badania w terenie dostarczą konkretnych dowodów na przenikanie broni konwencjonalnej w ręce rebeliantów i ugrupowań terrorystycznych; w przeciwnym wypadku byłoby to niewidoczne dla zewnętrznych obserwatorów (w tym państw członkowskich UE eksportujących broń). CAR złoży wniosek o uprzednią zgodę Europejskiej Grupy Roboczej ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM) przed merytorycznym zaangażowaniem we wszystkich krajach, które nie były wcześniej objęte badaniami terenowymi iTrace lub programami szkoleniowymi i mentorskimi iTrace.

Wykorzystując nowe technologie i zaawansowane techniki kryminalistyczne, CAR zastosuje szereg różnych działań w terenie, w tym udoskonaloną dokumentację fotograficzną, ekspertyzy kryminalistyczne i odzyskiwanie zatartych znaków towarowych. CAR wykazał, że metody te ujawniają możliwe do prześledzenia informacje dotyczące broni, amunicji i powiązanego sprzętu niemożliwych wcześniej do prześledzenia, ułatwiając dochodzenia odnośnie do rosnącej liczby nielegalnego sprzętu, którego dane identyfikacyjne zostały usunięte w celu ukrycia pochodzenia.

Uzyskane w ten sposób dane poprawią zbiorowe rozumienie przez państwa członkowskie problematyki przenikania broni i jej nielegalnych transferów oraz metod stosowanych przez handlarzy w celu ich ukrycia, a także znacznie zwiększą ich zdolności, jeśli chodzi o przerwanie nielegalnego handlu.

4.2.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Badania terenowe iTrace są dynamicznym punktem odniesienia, jeśli chodzi o przekierowaną broń konwencjonalną w państwach dotkniętych konfliktami. W ramach tego punktu odniesienia na bieżąco mierzona jest skuteczność porozumień w zakresie kontroli broni, do których przestrzegania zobowiązały się państwa członkowskie, w tym między innymi: wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB (skonsolidowanego); Traktatu o handlu bronią; programu działania ONZ; oraz strategii UE z 2018 r. dotyczącej BSiL. Szczegółowa dokumentacja dotycząca broni na potrzeby konfliktu służy również jako punkt wyjścia dla oficjalnego śledzenia broni konwencjonalnej oraz kompleksowych dochodzeń w sprawie finansowania konfliktów i sieci dostaw broni.

4.2.3. Działania w ramach projektu

W ramach tego projektu podjęte zostaną następujące działania:

- a) zaangażowanie wykwalifikowanych ekspertów w dziedzinie broni do przeprowadzenia w terenie analizy nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni, odzyskanych z państw dotkniętych konfliktem;
- b) analiza, przegląd i weryfikacja udokumentowanych dowodów dotyczących broni konwencjonalnej, amunicji do tych rodzajów broni i jej użytkowników, w tym: dokumentacji fotograficznej, ekspertyz kryminalistycznych oraz odzyskanych zatartych znaków towarowych broni, jej części składowych oraz oznaczeń wewnętrznych i zewnętrznych, opakowań, odnośnej dokumentacji przewozowej w połączeniu z wynikami badań terenowych (użytkownicy, dostawcy i szlaki transferu);
- c) wprowadzanie wszystkich zebranych i zweryfikowanych dowodów do systemu zarządzania informacjami iTrace, a po sprawdzeniu – do internetowego portalu iTrace służącego do mapowania;
- d) identyfikacja i wspieranie lokalnych partnerów, by zapewnić nieprzerwane gromadzenie danych dla iTrace przez cały czas trwania proponowanego działania i po jego zakończeniu;
- e) dalsza współpraca z rządami państw UE pozwalająca z góry ustalić krajowe punkty kontaktowe oraz mechanizm koordynacji, by doprecyzować zakres badań prowadzonych przez CAR i zapobiec ewentualnym konfliktom interesów przed rozpoczęciem tych badań.

Projekt będzie realizowany stopniowo w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.2.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) spowoduje udokumentowanie na miejscu fizycznych dowodów dotyczących przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni lub nielegalnego handlu nimi w regionach dotkniętych konfliktem;
- b) zweryfikuje i opíše przypadki nielegalnego handlu na podstawie – zebranych przez CAR, organizacje posiadające aktualne umowy dotyczące wymiany informacji z CAR oraz, w odpowiednich przypadkach, inne organizacje – dowodów dotyczących przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni lub nielegalnego handlu nimi we wszystkich regionach;
- c) dostarczy konkretne dowody wizualne i fizyczne na przenikanie broni konwencjonalnej i amunicji do tych rodzajów broni lub nielegalny handel tą bronią, w tym zdjęcia poszczególnych egzemplarzy, ich komponentów, numery seryjne, oznaczenia fabryczne, skrzynie, spisy przewożonych przedmiotów, dokumenty przewozowe, a także zezwolenia dla użytkownika końcowego i informacje uzyskane drogą ekspertyz kryminalistycznych i przez odzyskiwanie zatartych znaków towarowych;
- d) spowoduje sporządzenie opisów nielegalnej działalności, w tym szlaków nielegalnego handlu, podmiotów oraz sieci finansowania i sieci wsparcia uczestniczących w przenikaniu lub transferze i ocen czynników dodatkowych (w tym nieskutecznego zarządzania zapasami, braku bezpieczeństwa tych zapasów oraz zamierzonych i zorganizowanych – przy współdziałaniu struktur państwowych – nielegalnych sieci dostaw);

- e) spowoduje wprowadzanie wyżej wymienionych dowodów do systemu zarządzania informacjami iTrace i powiązanych narzędzi.

4.2.5. Wskaźniki realizacji projektu

Do 75 misji w terenie (w tym, w razie potrzeby, misji poszerzonych) w okresie czteroletnim w celu wygenerowania opartych na dowodach danych do wprowadzenia do systemu zarządzania informacjami iTrace i internetowego portalu służącego do mapowania.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.2.6. Beneficjenci projektu

iTrace będzie nadal w coraz większym stopniu zapewniać kompleksowe informacje wyraźnie ukierunkowane przede wszystkim na unijnych decydentów odpowiedzialnych za krajową politykę kontroli broni oraz organy wydające pozwolenia na wywóz broni, jak również instytucje, agencje i misje Unii. Ci decydenci UE będą mieć również dostęp do informacji poufnych za pomocą bezpiecznych stacjonarnych i mobilnych platform iTrace.

Informacje publiczne będą nadal dostępne również dla wszystkich beneficjentów UE, jak również dla beneficjentów spoza UE – takich jak decydenci odpowiedzialni za politykę kontroli broni i organy w krajach trzecich wydające pozwolenia na wywóz broni – organizacji pozarządowych zajmujących się badaniami naukowymi, organizacji opiniotwórczych i międzynarodowych środków przekazu.

- 4.3. *Projekt 3: Zindywidualizowane wsparcie tych organów państw członkowskich, które są odpowiedzialne za kontrolę wywozu broni, decydentów odpowiedzialnych za politykę kontroli broni oraz powiązanych zainteresowanych podmiotów.*

4.3.1. Cel projektu

Projekt zapewni państwom członkowskim, organom kontroli wywozu broni, decydentom politycznym w zakresie kontroli uzbrojenia i powiązanym podmiotom spójne wsparcie dwustronne, w tym regularne wizyty bezpośrednie i odpowiednią sprawozdawczość, która będzie dostosowana do ich konkretnych obszarów zainteresowania kontrolą zbrojeń i wymogów informacyjnych. Informacje dostarczane przez krajowe organy państw członkowskich wydające pozwolenia na wywóz będą przetwarzane z należyтым poszanowaniem poufności. CAR będzie też nadal w kontakcie z szeregiem krajowych organów wydających pozwolenia na wywóz w państwach trzecich. Stosunki te będą wspierać kilka kluczowych aspektów międzynarodowych wysiłków zmierzających do zaradzenia problemowi przenikania i nielegalnego handlu bronią konwencjonalną oraz wzmocnią międzynarodowe środki przeciwdziałania przenikaniu broni, m.in. poprzez:

- a) dostarczanie organom wydającym pozwolenia na wywóz szczegółowych danych i dowodów dotyczących udokumentowanych przypadków przenikania broni; oraz
- b) na oficjalny wniosek krajowych organów państw członkowskich wydających pozwolenia na wywóz broni – udzielanie wsparcia państwom członkowskim w zakresie zdolności do przeprowadzenia weryfikacji po wysyłce lub po dostawie lub zapewnienie im takiej zdolności.

4.3.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Regularne wizyty zespołu projektu iTrace w stolicach państw członkowskich pozwalają na dwustronne dyskusje na delikatne tematy (np. przenikanie po wywozie), umożliwiają państwom członkowskim wnoszenie bezpośredniego wkładu w kształt iTrace i jego wyniki (kierunek i zakres dochodzeń i rodzajów sprawozdawczości) oraz pomagają w opracowywaniu środków budowy zaufania (np. stosowanie „powiadomień z wyprzedzeniem” iTrace i „prawa do odpowiedzi”). Decydującym aspektem jest fakt, iż działania informacyjne iTrace skierowane do państw członkowskich UE zapewniają forum, na którym można prowadzić często zniuansowane dyskusje na temat krajowych wyzwań i możliwości związanych z zobowiązaniami wynikającymi z kryterium 7 wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB (skonsolidowanego), i art. 11 Traktatu o handlu bronią. Kluczowe znaczenie dla zrozumienia wymogów informacyjnych państw członkowskich miały wizyty w ramach wcześniejszych projektów iTrace (I–IV) poświęcone działaniom informacyjnym, czy to o charakterze ogólnym (np. „Jak oceniają Państwo zagrożenie w odniesieniu do rodzajów broni pojawiających się na scenie konkretnego konfliktu zbrojnego?”), lub też specyficzne dla projektu iTrace (np. „potrzebujemy interfejsu, który powiadamia nas natychmiast o każdej wyprodukowanej u nas broni udokumentowanej w ramach zespołu terenowego iTrace”).

4.3.3. Działania w ramach projektu

W ramach tego projektu podjęte zostaną następujące działania:

- a) wysyłanie zespołów iTrace na wielokrotne wizyty odpowiednich organów w stolicach państw członkowskich w celu przedstawienia informacji o zagadnieniach związanych z przeciwdziałaniem przenikaniu broni oraz informowania o badaniach tych zespołów;

- b) działający nieprzerwanie punkt informacyjny udzielający natychmiastowych porad w zakresie przeciwdziałania przenikaniu broni lub potencjalnie negatywnych doniesień prasowych opartych na niezweryfikowanych zgłoszeniach strony trzeciej;
- c) utrzymywanie, zabezpieczanie i usprawnianie globalnego systemu raportowania w zakresie broni iTrace, w tym rozwój innowacji technicznych;
- d) utrzymywanie na potrzeby organów wydających pozwolenia na wywóz w państwach członkowskich działających online interfejsów, które będą przysyłać zaszyfrowane dane z systemu zarządzania informacjami iTrace – ostrzeżenia dotyczące podmiotów, o których wiadomo, że przekierowywały w przeszłości broń konwencjonalną, profilowanie miejsc przeznaczenia o wysokim stopniu ryzyka, a także zgłaszanie w czasie rzeczywistym przekierowania broni wyprodukowanej w odnośnym kraju; oraz
- e) na oficjalny wniosek krajowych organów państw członkowskich wydających pozwolenia na wywóz broni – udzielanie wsparcia państwom członkowskim w zakresie kontroli (weryfikacji) zastosowania końcowego po dostawie przez terenowe zespoły dochodzeniowo-śledcze iTrace lub zapewnienie takiej kontroli.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.3.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) udzieli organom wydającym pozwolenia na wywóz broni w państwach członkowskich, na ich wniosek, pomocy w identyfikowaniu przypadków przekierowania po wywozie;
- b) dostarczy informacji wspierających analizę ryzyka przenikania broni dokonywaną przez organy wydające pozwolenia na wywóz broni w państwach członkowskich zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB (skonsolidowanym) i z Traktatem o handlu bronią przed wydaniem pozwolenia na wywóz;
- c) zapewni organom wydającym pozwolenia na wywóz broni w państwach członkowskich, na ich żądanie, zdolności w zakresie weryfikacji po wysyłce;
- d) wesprze decydentów odpowiedzialnych za politykę kontroli broni w państwach członkowskich przekazywanymi w czasie rzeczywistym informacjami o trendach w zakresie przenikania i nielegalnego handlu, wspomagającymi krajowe zaangażowanie w międzynarodowe procesy polityczne; oraz
- e) udzieli krajowym organom ścigania państw członkowskich wsparcia na rzecz postępowań przygotowawczych, w stosownych przypadkach i na wniosek tych organów.

4.3.5. Wskaźniki realizacji projektu

Utrzymywanie działających online interfejsów, przysyłających informacje z zabezpieczonych partycji systemu iTrace do krajowych organów państw członkowskich. Zapewnianie przez dział pomocy technicznej, który będzie obsługiwany przez personel projektu iTrace, pełnego wsparcia organom kontroli wywozu broni w państwach członkowskich i decydentom odpowiedzialnym za politykę kontroli broni w tych państwach. Do 45 wizyt w stolicach państw członkowskich, na wniosek tych państw.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.3.6. Beneficjenci projektu

Wszystkie zainteresowane państwa członkowskie poprzez wizyty w stolicach, jak i przeprowadzane na wniosek misje kontrolne po wysyłce.

4.4. Projekt 4: Działania informacyjne, doradztwo w zakresie polityki i koordynacja międzynarodowa

4.4.1. Cel projektu

Projekt ukáže korzyści ze stosowania iTrace międzynarodowym i krajowym decydentom, ekspertom w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i organom wydającym pozwolenia na wywóz broni, pomoże wykorzystać i zastosować te korzyści. CAR osiągnie ten cel dzięki prowadzeniu działań informacyjnych i doradczych w zakresie polityki. Zostaną również opracowane działania informacyjne mające na celu dalszą koordynację wymiany informacji i budowanie trwałych partnerstw z osobami fizycznymi i organizacjami zdolnymi do generowania informacji, które mogą zostać wprowadzone do systemu iTrace.

4.4.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Projekt ten na licznych konferencjach, wydarzeniach i procesach pokaże wsparcie Unii dla projektu iTrace i przedstawi rolę tego projektu w dostarczaniu konkretnych informacji wspierających międzynarodowe inicjatywy w zakresie kontroli broni. Kolejne projekty iTrace (I–IV) pokazały, że międzynarodowe działania informacyjne i zaangażowanie polityczne odgrywają kluczową rolę w: 1) kształtowaniu międzynarodowego programu działań dotyczącego międzynarodowych procedur kontroli broni oraz 2) tworzeniu możliwości współpracy państw spoza UE z projektem iTrace i bardziej ogólnie z unijnymi inicjatywami w zakresie kontroli zbrojeń.

4.4.3. Działania w ramach projektu

W ramach omawianego projektu podjęte zostaną następujące działania, ze zwróceniem szczególnej uwagi na unikanie powielania działań innych przedsięwzięć, np. działań informacyjnych dotyczących Traktatu o handlu bronią:

- a) CAR będzie podtrzymywać swoje kompleksowe zaangażowanie dyplomatyczne w celu demonstrowania, wykorzystywania i stosowania iTrace oraz jego wyników, z naciskiem na 1) konkretne korzyści płynące ze wspomaganie procesu monitorowania realizacji Traktatu o handlu bronią, programu działania ONZ, międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie oraz odpowiednich wielostronnych i regionalnych systemów sankcji, a także innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych; 2) użyteczność iTrace dla określania priorytetowych dziedzin międzynarodowej pomocy i współpracy; oraz 3) użyteczność iTrace dla organów zezwalających na wywóz broni jako mechanizmu profilowania oceny ryzyka oraz innych właściwych podmiotów;
- b) zaangażowanie personelu projektu iTrace zachęci do zawierania i rozwijania formalnych umów dotyczących wymiany informacji pozwalających na generowanie informacji, które mogą być wprowadzane do iTrace, oraz wspomaganie decydentów w określaniu priorytetowych dziedzin dialogu, międzynarodowej pomocy i współpracy, z myślą o usprawnieniu polityki i praktyki.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.4.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) zademonstruje korzyści ze stosowania iTrace i jego wpływ oraz przedstawi koncepcję dokumentowania, kompilowania i wymiany danych o przenikaniu krajowym i międzynarodowym decydentom, którzy zajmują się realizacją porozumień dotyczących kontroli broni konwencjonalnej i kontroli wywozu broni (Traktatu o handlu bronią, programu działania ONZ i innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych) oraz wspieraniem ich wdrażania;
- b) zapewni stosowne informacje wspomagające decydentów i ekspertów w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej w określeniu priorytetowych dziedzin międzynarodowej pomocy i współpracy oraz formułowaniu skutecznych strategii przeciwdziałania przenikaniu broni;
- c) dostarczy organom wydającym pozwolenia na wywóz szczegółowych informacji na temat iTrace i jego użyteczności dla oceny ryzyka, a ponadto zapewni możliwości otrzymywania dalszych informacji zwrotnych i dalszego doskonalenia systemu;
- d) ułatwi wymianę informacji między rządami krajowymi a operacjami pokojowymi ONZ oraz operacjami monitorowania sankcji ONZ, w tym przetwarzanie danych i ich analizę z wykorzystaniem systemu iTrace;
- e) ułatwi dialog i dalsze budowanie sieci ekspertów w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej zaangażowanych w badania terenowe dotyczące przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do niej oraz nielegalnego handlu nimi;
- f) posłuży popularyzacji śledzenia broni konwencjonalnej i amunicji do niej jako środka wspierającego monitorowanie realizacji traktatu o handlu bronią, planu działania ONZ i międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie, a także innych międzynarodowych i regionalnych instrumentów kontroli broni i jej wywozu.

4.4.5. Wskaźniki realizacji projektu

personel iTrace prowadzący do 30 działań informacyjnych i doradczych w zakresie polityki lub biorący w nich udział. Zaangażowanie obejmie prezentacje wyników iTrace. Działania informacyjne i doradcze w zakresie polityki zostaną uwzględnione w kwartalnych wynikach przedstawionych opisowo.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.4.6. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.2.6 powyżej. Zawiera ona pełny wykaz beneficjentów identyczny z wykazem beneficjentów niniejszego projektu.

4.5. Projekt 5: wyniki badań naukowych iTrace

4.5.1. Cel projektu

W ramach tego projektu zostaną sporządzone kluczowe wyniki z myślą o usprawnieniu polityki i praktyki, opracowane na podstawie wprowadzonych do systemu iTrace danych z badań. Wyniki te zostaną opracowane w taki sposób, by wyróżnić konkretne dziedziny budzące zaniepokojenie społeczności międzynarodowej, w tym najważniejsze schematy nielegalnego handlu bronią konwencjonalną i amunicją do niej oraz kanały ich dystrybucji w regionach, a także priorytetowe dziedziny, którym społeczność międzynarodowa powinna poświęcić uwagę.

4.5.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Wyniki iTrace skupiają uwagę międzynarodową na kompleksowym charakterze unijnych inicjatyw z zakresu kontroli broni i zobowiązań dokonanych przez państwa członkowskie w celu rozwiązania kwestii przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do niej. Od roku 2013 wyniki te były przedmiotem doniesień w wielu ważnych środkach przekazu na świecie, co spowodowało działania na szczeblu krajowym ze strony rządów, parlamentarzystów i społeczeństwa obywatelskiego. Ponieważ w wynikach iTrace ujawnia się nielegalną broń konwencjonalną pochodzącą z UE, ukazują one progresywne nastawienie państw członkowskich do kontroli broni. To zapewne zachęca do przejrzystości oraz zwiększania udziału w wielostronnych traktatach i systemach dotyczących rozbrojenia, nieprolifracji i kontroli broni oraz ich rozpowszechniania, o co apeluje się w globalnej strategii UE z 2016 r., tj. zasada „przewodzenia przykładem”.

4.5.3. Działania w ramach projektu

Dogłębna analiza prowadząca do opracowania, przeglądu, zredagowania i publikacji – w tym drukowania, w stosownych przypadkach, i dystrybucji egzemplarzy papierowych – maksymalnie 20 wyników merytorycznych iTrace.

4.5.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) spowoduje opracowanie maksymalnie 20 wyników, z których każdy będzie poświęcony oddzielnemu problemowi budzącemu niepokój społeczności międzynarodowej;
- b) zagwarantuje dystrybucję wyników merytorycznych iTrace wśród wszystkich państw członkowskich;
- c) utrzyma ukierunkowaną strategię informacyjną, by zapewnić jak największy zasięg globalny;
- d) utrwali wyeksponowanie działania na arenie politycznej i w mediach międzynarodowych przez m.in. przedstawianie informacji o nielegalnej broni konwencjonalnej będącej głównym przedmiotem niepokoju; zapewni mającą odniesienie do polityki analizę wspierającą trwające procesy kontroli broni oraz doradztwo na ich temat; oraz dopasuje wyniki tak, by zapewniać maksymalne zainteresowanie międzynarodowych środków przekazu.

4.5.5. Wskaźniki realizacji projektu

Maksymalnie 20 dostępnych publicznie w internecie wyników merytorycznych iTrace opracowanych w okresie realizacji proponowanego działania.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.5.6. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.2.6 powyżej. Zawiera ona pełny wykaz beneficjentów identyczny z wykazem beneficjentów niniejszego projektu.

4.6. Projekt 6: Śledzenie broni konwencjonalnej i amunicji do niej oraz pogłębione badania

4.6.1. Cel projektu

W ramach projektu będą nadal wysyłane oficjalne wnioski o śledzenie skierowane do rządów, dotyczące nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do niej; odpowiedzi na te wnioski dostarczą kompleksowych informacji o łańcuchach dostaw i umożliwią określenie lokalizacji i okoliczności, w których ta broń i amunicja zostały przekierowane do nieuprawnionych użytkowników. Celem tych działań jest ustalenie mechanizmów przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do niej w poszczególnych przypadkach i z pomocą państw eksportujących – zwłaszcza organów kontroli broni działających w państwach członkowskich. Śledzenie dostarcza szczegółowych informacji na temat sieci zaopatrzenia w nielegalną broń konwencjonalną, określa przypadki nieuprawnionego ponownego przekierowywania z naruszeniem umów z użytkownikami końcowymi, zaznacza naruszenia embarga nałożonych przez ONZ i Unię oraz powiadamia państwa o przekierowywaniu w następstwie wywozu. Przede wszystkim, ponieważ informacje ze śledzenia przekazują same rządy, dane te stanowią podstawę tworzenia polityki kontroli broni.

4.6.2. Korzyść dla unijnych inicjatyw w zakresie kontroli zbrojeń

Wnioski o śledzenie umożliwiły projektowi iTrace przekazanie danych wspierających różnorakie działania z zakresu egzekwowania prawa prowadzone przez państwa członkowskie (i państwa spoza UE); działania te obejmowały ściąganie i skazywanie osób zaangażowanych w handel bronią konwencjonalną i amunicją do niej oraz materiałami pokrewnym.

Wnioski o śledzenie powiadamiają państwa członkowskie także o przypadkach przekierowywania broni w następstwie wywozu, dostarczając niezwykle ważnych informacji wspierających skuteczną ocenę ryzyka związanego z pozwoleniami na wywóz broni. System iTrace jako taki bezpośrednio przekazuje informacje pomagające państwom członkowskim w realizacji kryterium 7 wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB (skonsolidowanego) i art. 11 Traktatu o handlu bronią. Informacje uzyskane drogą śledzenia służą także do identyfikacji nieuprawnionych użytkowników końcowych, podmiotów przekierowujących broń konwencjonalną, bezprawnych uczestników łańcucha dostaw oraz nielegalnych podmiotów finansujących – co zapewnia państwom członkowskim ważne dane do profilowania ryzyka wywozu.

4.6.3. Działania w ramach projektu

Stały strumień wniosków o śledzenie oraz powiązanej z nimi korespondencji i dalszych badań przez cały czas trwania projektu. CAR będzie badał i rozwijał nowe technologie, by zwiększyć identyfikowalność w celu wsparcia tych działań.

4.6.4. Rezultaty projektu

Projekt ten:

- a) będzie śledził w nieporównywalnym tempie nielegalną broń konwencjonalną i amunicję do niej znajduwaną w obszarach dotkniętych konfliktem. Usprawnienia wprowadzone do obowiązujących procedur działania CAR podczas projektu iTrace III w następstwie szeroko zakrojonych konsultacji z państwami członkowskimi sprawią, że informacje gromadzone przez jednostkę ds. śledzenia CAR będą poddane przeglądowi przez rządy przed ich podaniem do wiadomości i staną się częścią największego światowego repozytorium wiedzy o rozpoznanej broni z sytuacji konfliktowych;
- b) jednostka CAR ds. pogłębionych badań będzie pobierać informacje zgromadzone ze śladów broni konwencjonalnej i amunicji do niej, aby ustalić w większym stopniu kwestię tego, „kto, dlaczego, co, kiedy i jak” dotyczącą przenikania broni, sporządzając rozkład łańcucha dostaw i skupiając się na trzech filarach dochodzenia: sieciach ludzkich, finansowaniu nielegalnej broni i logistyce zaopatrzenia. Jednostka ta może być rozmieszczana na całym świecie i będzie prowadzić prace w celu uzyskania niepublicznych zeznań świadków, informacji finansowych oraz dokumentów w obszarach dotkniętych konfliktem i poza nimi; oraz
- c) ostatecznie CAR będzie dawać decydentom nowy szereg możliwości rozwiązania kwestii nielegalnego przenikania broni konwencjonalnej i amunicji do niej oraz powiązanych sieci finansowych i logistycznych; możliwości te będą uzupełniać środki takie jak embargo na broń i bezpośrednie kontrole wywozu, wraz z możliwościami zakłócania sieci, od stosowania zasady należytej staranności w bankach po ukierunkowane kontrole kontenerów oraz oznaczanie pośredników handlowych.

4.6.5. Wskaźniki realizacji projektu

Ilość i powodzenie wniosków o śledzenie będą rejestrowane i oceniane na bieżąco przez cały czas trwania działania.

Projekt będzie realizowany w pełnym trzyletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.6.6. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.2.6 powyżej. Zawiera ona pełny wykaz beneficjentów identyczny z wykazem beneficjentów niniejszego projektu.

5. Lokalizacja

Realizacja projektów 1, 2 i 6 będzie wymagać wysłania wielu ekspertów w dziedzinie broni konwencjonalnej do regionów dotkniętych konfliktem. Delegowanie ekspertów będzie oceniane w każdym konkretnym przypadku pod kątem bezpieczeństwa, dostępu do informacji i łatwości jej uzyskania. CAR nawiązało już kontakty lub rozpoczęło realizację projektów w wielu spośród odnośnych państw. Projekt 3 będzie realizowany w stolicach państw członkowskich (a także na terenie państw członkowskich stosownie do ich wymogów). Projekt 4 będzie realizowany na międzynarodowych konferencjach, w koordynacji z rządami oraz odpowiednimi organizacjami, by zapewnić jak największe wyeksponowanie projektu. Projekt 5 zostanie opracowany w Belgii, we Włoszech, we Francji i w Zjednoczonym Królestwie.

6. Okres obowiązywania

Całkowity szacowany czas trwania połączonych projektów wynosi 36 miesięcy.

7. Podmiot odpowiedzialny za realizację; wyeksponowanie działań Unii

CAR umieszcza niewielkie terenowe zespoły dochodzeniowo-śledcze w miejscowych siłach obrony i bezpieczeństwa, wśród personelu odpowiedzialnego za utrzymanie lub wspieranie pokoju, a także w ramach innych podmiotów dysponujących mandatem w zakresie bezpieczeństwa. Zawsze, gdy te siły lub misje zabezpieczają miejsca, w których zbierane są nielegalna broń lub dowody, zespoły CAR odzyskują wszelkie dostępne dowody dotyczące ich i grup użytkowników. CAR rozpoczyna następnie śledzenie wszystkich egzemplarzy, które można jednoznacznie zidentyfikować, i prowadzi dalekosiężne badania ich nielegalnych transferów, łańcucha dostaw i wsparcia udzielanego stronom, które zagrażają pokojowi i stabilności.

We współpracy z krajowymi organami wydającymi pozwolenia na wywóz i podmiotami pozarządowymi CAR odtwarza łańcuchy dostaw odpowiedzialne za dostawy broni do wykorzystania w konfliktach zbrojnych – poprzez identyfikowanie nielegalnej działalności i przenikania broni z rynku legalnego na nielegalny. CAR zapisuje wszystkie zgromadzone informacje w swoim globalnym systemie monitorowania broni – iTrace, który, dysponując ponad 650 000 wpisów o broni, amunicji i materiałach pokrewnych wykorzystywanych w konfliktach, jest największym na świecie repozytorium danych o broni wykorzystywanej w konfliktach.

CAR wykorzystuje te informacje, by a) ostrzec państwa członkowskie o przenikaniu broni konwencjonalnej i amunicji do niej i by b) umożliwić ukierunkowane inicjatywy przeciwdziałające przenikaniu broni, w tym poddane przeglądowi środki kontroli wywozu i międzynarodowe działania dyplomatyczne.

Dowodzono skuteczności tej metody w niemal natychmiastowym wykrywaniu przypadków przenikania – zespoły terenowe CAR ostrzegały państwa członkowskie o przenikanej broni, gdy wciąż jeszcze znajdowały się na obszarach dotkniętych konfliktem. W niektórych przypadkach zespołom CAR udało się wykryć niedozwolony ponowny transfer broni dwa miesiące po tym, jak opuściła ona fabrykę.

Decyzja (WPZiB) 2019/2191 wsparła CAR w dalszym prowadzeniu i zwiększaniu skuteczności projektu iTrace utworzonego decyzją (WPZiB) 2013/698 z dnia 25 listopada 2013 r. i odnowionego decyzjami (WPZiB) 2015/1908 i (WPZiB) 2017/2283. Projekty – określane jako odpowiednio iTrace I, II i III – ugruntowały pozycję iTrace jako istotnej globalnej inicjatywy w zakresie monitorowania broni wykorzystywanej w konfliktach i udzieliły bezpośredniego wsparcia unijnym organom wydającym pozwolenia na wywóz oraz decydentom odpowiedzialnym za politykę kontroli broni.

Ponadto w dniu 2 grudnia 2015 r. w planie działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi bronią palną i materiałami wybuchowymi oraz ich wykorzystywaniu do celów niezgodnych z prawem zaapelowano o szersze stosowanie iTrace i zalecono, by każdy krajowy organ ścigania sprawdzał wpisy w iTrace w przypadku stwierdzenia przekierowania broni i amunicji. W roku 2019 CAR zawarł protokół ustaleń z Europolem, by wspomagać te działania. Ponadto CAR przekazywał dane z iTrace do prowadzonego przez Interpol systemu iARMS i wspomagał Interpol w identyfikacji broni wprowadzanej do systemu iARMS przez państwa członkowskie.

CAR przyjmie wszelkie stosowne środki w celu wyeksponowania faktu, że działanie jest w pełni finansowane przez Unię. Środki te zostaną przedsięwzięte zgodnie z Podręcznikiem dotyczącym komunikacji i widoczności w ramach działań zewnętrznych Unii Europejskiej opracowanym i opublikowanym przez Komisję Europejską.

CAR zapewni w związku z tym wyeksponowanie wkładu Unii przez używanie stosownego logo i prowadzenie działań promocyjnych, podkreślając rolę odgrywaną przez Unię, zapewniając przejrzystość unijnych działań i podnosząc świadomość co do przyczyn przyjęcia niniejszej decyzji oraz powodów jej wspierania przez Unię, a także rezultatów tego wsparcia. Na materiałach wyprodukowanych w wyniku tego projektu w widocznym miejscu zostanie umieszczona flaga UE zgodnie z unijnymi wytycznymi dotyczącymi prawidłowego wykorzystywania i reprodukcji flagi.

8. Metodologia i zabezpieczenia dla partnerów rządowych

W ramach działania iTrace będzie prowadzona politycznie wyważona sprawozdawczość. Zgodnie z podstawowymi zasadami CAR niezależności i obiektywizmu, w ramach działania będą przedkładane sprawozdania na temat nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji do mniej, dokumentowanej przez terenowe zespoły dochodzeniowo-śledcze CAR w obszarach dotkniętych konfliktem, bez względu na jej rodzaj i pochodzenie i bez względu na przynależność podmiotu posiadającego tę broń. CAR dostrzega, że państwa członkowskie ujawniające informacje w interesie przejrzystości mogą wystawić swój wywóz broni na bardziej wnikliwą analizę publiczną. Zatem CAR będzie w możliwie największym zakresie:

- a) wyrażał w sprawozdaniach publicznych uznanie dla tych państw członkowskich, które przekazały na rzecz działania iTrace informacje w interesie przejrzystości publicznej; oraz
- b) pilnował, by sprawozdawczość publiczna w ramach iTrace wyraźnie odróżniała wyżej wspomniane państwa członkowskie od państw, które konsekwentnie nie ujawniają informacji wspierających badania w ramach iTrace.

8.1 Jasność operacyjna

CAR będzie się zwracał o uprzednią aprobatę COARM przed faktycznym zaangażowaniem się we wszystkich krajach poprzednio nieobjętych badaniami terenowymi ani programami szkoleniowymi i mentorskimi w ramach iTrace. Wszelkie takie wnioski będą obejmowały ogólny zakres badań prowadzonych przez CAR oraz metodologię przewidzianą dla danego kraju. W chwili przyjmowania niniejszej decyzji Rady programy iTrace działały w następujących krajach: Afganistan; Arabia Saudyjska; Bahrajn; Benin; Burkina Faso; Czad; Demokratyczna Republika Konga; Egipt; Etiopia; Filipiny; Gambia; Ghana; Indie; Irak; Izrael; Jemen; Jordania; Kamerun; Kenia; Liban; Libia; Mali; Maroko; Mauretania; Mjanma/Birma; Mozambik; Nepal; Niger; Nigeria; Republika Środkowoafrykańska; Senegal; Somalia; Sudan; Sudan Południowy; Syria; Togo; Tunezja; Turcja; Uganda; Ukraina; Wybrzeże Kości Słoniowej oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie.

8.2 Łagodzenie stronniczości

CAR dostrzega, że ilość szczegółów przekazywana przez rządy w odpowiedzi na wnioski o śledzenie – od braku odpowiedzi po pełne ujawnienie i przekazanie dokumentów transferowych – może sprawić, że państwa członkowskie doświadczą jawności publicznej w różnym stopniu. CAR zobowiązuje się do łagodzenia wszelkich przejawów stronniczości, jaka może się pojawić w sprawozdaniach iTrace z powodu rozbieżności odpowiedzi na wnioski o śledzenie, przez:

- a) wyraźne zaznaczenie w tekście przy wszystkich przypadkach zgłoszonych za pośrednictwem działania iTrace, w których państwa członkowskie odpowiedziały w sposób przejrzysty na wnioski o śledzenie, legalności transferów będących przedmiotem tych wniosków;
- b) wyraźne zaznaczenie w tekście przy wszystkich przypadkach zgłoszonych za pośrednictwem działania iTrace, w których państwa nie odpowiedziały na wnioski o śledzenie, że „ze względu na brak odpowiedzi CAR nie może wypowiedzieć się na temat legalności przedmiotowego transferu” (nie będzie miało to zastosowania do przypadków, w których państwa członkowskie, w odpowiedzi na konkretne wnioski, podały przyczyny, dla których nie mogły one odpowiedzieć niezwłocznie lub w pełni); oraz
- c) przekazywanie ESDZ terminowego sprawozdania na temat wszystkich przypadków, w których CAR nie otrzymał od państw potwierdzenia otrzymania przez nie wniosku o śledzenie w terminie 28 dni od otrzymania. CAR będzie rejestrował wszystkie potwierdzenia otrzymane przezeń w formie listów, faksów, listów elektronicznych lub telefonów.

8.3 Proces śledzenia

Państwa członkowskie i podmioty pozarządowe odpowiadają na wydane przez CAR w ramach projektu iTrace wnioski o śledzenie całkowicie według własnego uznania, zgodnie z krajowym ustawodawstwem dotyczącym kontroli wywozu i poufności danych.

Początkowo CAR wysyła wnioski o śledzenie elektronicznie dotyczące towarów objętych kontrolą wywozu do stałego przedstawicielstwa danego rządu przy ONZ w Nowym Jorku, chociaż zachęca rządy (z przyczyn administracyjnych) do przydzielania punktu kontaktowego w stolicach do celów przyszłej komunikacji dotyczącej działania iTrace. W przypadku produktów nieobjętych kontrolą wywozu CAR wysyła drogą elektroniczną wnioski o śledzenie do podmiotów zajmujących się produkcją lub wywozem.

Proces śledzenia odbywa się zgodnie z wewnętrznymi standardowymi procedurami operacyjnymi CAR 02.02 i składa się z następujących etapów:

- a) po pobraniu danych terenowe zespoły dochodzeniowo-śledcze mające za zadanie śledzenie broni konwencjonalnej i amunicji do niej oznaczają te dane do dalszego śledzenia w działającym w iTrace światowym systemie zgłaszania broni;
- b) jednostka ds. śledzenia w CAR przegląda wszystkie pozostałe dane zgromadzone na miejscu i w połączeniu z jednostką analityczną CAR uruchamia wszelkie wnioski o śledzenie, które uzna za stosowne;
- c) w odniesieniu do pozycji wybranych do śledzenia system automatycznie (i) przydziela numer wniosku do każdej pozycji; ii) zbiera wnioski o śledzenie dotyczące jednej lub więcej pozycji, pochodzące z jednego kraju, i tworzy jeden komunikat dotyczący śledzenia; oraz (iii) przydziela do każdego komunikatu numer korespondencyjny;
- d) przesłanie wniosku o śledzenie zapoczątkowuje 28-dniowy okres oczekiwania, z uwzględnieniem procedur krajowych, np. w państwach członkowskich. W trakcie okresu oczekiwania dana pozycja nie może być publikowana ani wymieniana w jakichkolwiek informacjach CAR;
- e) jeżeli na końcu tego 28-dniowego okresu oczekiwania jednostka ds. śledzenia nie otrzymała odpowiedzi, może ona przekazać przypomnienie (pocztą elektroniczną lub przez telefon, z zaznaczeniem wszystkich posiadanych informacji). Przypomnienie nie zapoczątkowuje kolejnego okresu 28-dniowego;
- f) gdy jednostka ds. śledzenia otrzyma odpowiedź na wniosek, powiadamia cały odnośny personel. Personel ten omawia odpowiedź z jednostką ds. śledzenia i decyduje o sposobie działania (tj. czy strona odpowiadająca udzieliła odpowiedzi na pytania CAR? Czy CAR powinien przeprowadzić dalsze działania lub zwrócić się o wyjaśnienia? Czy CAR może wydać prawo do odpowiedzi?);
- g) gdy otrzymane zostaną wszystkie wyjaśnienia, jednostka ds. śledzenia sporządza powiadomienie z prawem odpowiedzi. Jest to zwięzłe podsumowanie informacji przekazanych w odpowiedzi na wniosek CAR i zawiera ostrzeżenia w reakcji na brakujące lub niejasne informacje. Tekst ten ma być dosłownie odtworzony w systemie iTrace i w innych materiałach CAR i musi on stanowić wyczerpujący zestaw informacji przekazanych przez podmiot odpowiadający na wniosek o śledzenie. Jednostka ds. śledzenia przekazuje wstępną wersję tekstu zespołowi odpowiedzialnemu za dany wniosek o śledzenie, by mógł on dokonać sprawdzenia. Po zaakceptowaniu tekstu zespół powiadamia jednostkę ds. śledzenia na piśmie, a jednostka ta przesyła prawo do odpowiedzi;
- h) przesłanie prawa do odpowiedzi zapoczątkowuje kolejny 28-dniowy okres oczekiwania, w trakcie którego CAR zwraca się do strony odpowiadającej o zaproponowanie informacji dodatkowych lub zmian w tekście;
- i) jeżeli strona odpowiadająca zaproponuje zmiany w tekście prawa do odpowiedzi, CAR dokonuje tych zmian i ponownie wystawia prawo do odpowiedzi. Każdorazowo gdy jednostka ds. śledzenia wydaje prawo do odpowiedzi, rozpoczyna się kolejny 28-dniowy okres oczekiwania. Proces ten może być powtarzany do czasu, gdy CAR uzna, że miała miejsce konstruktywna wymiana. CAR nie jest zobowiązany do akceptowania zmian w dokumencie prawa do odpowiedzi ad infinitum.
- j) procedura prawa do odpowiedzi kończy się albo wtedy, gdy dany rząd lub podmiot powiadomi CAR, że tekst jest dopuszczalny, albo wtedy, gdy CAR uzna, że dalsze zmiany proponowane przez dany rząd lub podmiot są nieuzasadnione lub zbędne. Jeżeli dany rząd stwierdzi, że nie zgadza się z CAR, a CAR uzna, że podnoszone kwestie są nieuzasadnione lub zbędne, CAR musi wymienić punkty sprzeciwu w tekście prawa do odpowiedzi;
- k) w przypadkach, gdy proces prawa do odpowiedzi trwa i publikacja nastąpi wkrótce, dwa tygodnie przed „zablokowaniem” tekstu CAR komunikuje stronie odpowiadającej, że dalsze zmiany redakcyjne nie zostaną wprowadzone do publikacji po dacie finalizacji tekstu;

- l) gdy jednostka ds. śledzenia wprowadziła do tekstu prawa do odpowiedzi wszystkie zmiany i informacje dodatkowe, przekazuje wstępną wersję tego tekstu zespołowi, który odpowiadał za wniosek o śledzenie, by mógł on dokonać sprawdzenia. Po zaakceptowaniu tekstu zespół CAR powiadamia pisemnie jednostkę ds. śledzenia. Po zaakceptowaniu tekst zostaje „zablokowany” i nie można dokonać w nim dalszych zmian. Odtąd tekst ten musi być odtwarzany dosłownie we wszelkich informacjach publicznych lub nie, odnoszących się do tego przypadku. Jest zatem niezbędne, by jednostka ds. śledzenia i odnośne zespoły uzgodniły tekst dosłowny w całości przed wydaniem praw do odpowiedzi; oraz
- m) jeżeli dany rząd lub podmiot w odpowiedzi na wnioski o śledzenie wystosowane przez CAR określi kolejny punkt w łańcuchu dostaw, CAR wystosuje do tej strony nowy wniosek o śledzenie i proces śledzenia rozpocznie się ponownie od lit. a).

8.4. Powiadomienie wyprzedzające

CAR wysła powiadomienie wyprzedzające do wszystkich stron, które są wyraźnie wymienione w publikacjach iTrace. Ma to postać formalnej wiadomości, która jest opracowywana przez autora mającej się ukazać publikacji i przesyłana przez jednostkę ds. śledzenia. W powiadomieniu wyprzedzającym opisuje się sposób, w jaki w sprawozdaniu zostanie ujęty związek między rządem lub innym wymienionym podmiotem i danym przypadkiem; przeznaczeniem tego powiadomienia jest zapewnienie, by:

- a) CAR dołożył należytej staranności przy zawartych w jego informacjach wszelkich zarzutach lub odniesieniach do podmiotów; oraz
- b) zapewnienie, by informacje przedstawiane w wynikach CAR były dokładne i sprawiedliwe.

Wysłanie powiadomienia wyprzedzającego zapoczątkowuje 14-dniowy okres oczekiwania, podczas którego CAR zwraca się do odbiorców o sprawdzenie dokładności przekazywanych informacji i o przedstawienie ewentualnego sprzeciwu. Pozycja ta nie może być opublikowana ani wymieniana w żadnych informacjach CAR podczas tego 14-dniowego okresu.

9. Sprawozdania

Conflict Armament Research będzie opracowywał co kwartał wyniki opisowe. Będą one obejmować m.in. szczególne informacje o działaniach przeprowadzonych podczas okresu sprawozdawczego, z podziałem na projekty, z uwzględnieniem dat i instytucji krajowych. Sprawozdania będą także obejmowały liczbę konsultacji przeprowadzonych za pośrednictwem iTrace z państwami członkowskimi.

Zakres geograficzny działań badawczych, liczba i kategoria ustaleń oraz ich pochodzenie będą dostępne na stronie internetowej iTrace działającej w czasie rzeczywistym.
